

Lisa Lie / PONR: I CLONI

20.–22. januar	Zachary Oberzan (US)	The Great Pretender
13.–14. februar	Klassikere for kids	Faust for kids
23. februar	++	Kunstarrangement
02.–18. mars	Oslo Internasjonale Teaterfestival	
06.–10. april 13.–17. april	Verk produksjoner	Beat the Drum: Wishful Beginnings
21.–24. april 26.–30. april	Lisa Lie / PONR	I CLONI
6.–13. mai	Oslo teatersenter	Rampelysfestivalen
31. mai	++	Kunstarrangement
3.–4. juni	Morten Spångberg (SE)	Natten

Velkommen til vårsesongen på Black Box teater

Våren 2016 er preget av en rekke store produksjoner her på Black Box teater. Vi åpner det nye året med en kunstner vi er stolte av å kunne kalle en god venn av huset, nemlig Zachary Oberzan (US) og hans nye produksjon *The Great Pretender*. For de litt yngre får vi et gledelig gjensyn med Klassikere for kids og den kritikerroste forestillingen *Faust for kids*.

Oslo Internasjonale Teaterfestival er i år større enn noensinne og kan skilte med navn som Marino Formenti (IT), Arkadi Zaidis (IL), Joris Lacoste (FR), Motus (IT) og Amir Reza Koohestani (IR). Festivalprogrammet inneholder også sterke norske navn som Verk Produksjoner, Ingrid Fiksdal og Lisa Lie for å nevne noen.

Etter påske gleder vi oss til intet mindre enn tre helt nye produksjoner på Store scene. Først ut er Verk Produksjoner og forestillingen *Wishful Beginnings* som er en del av kompaniets prosjekt *Beat the Drum*. Lisa Lie/PONR viser den helt ferske *CLONI*, før vi runder av sesongen med Mårten Spångberg og hans nye arbeid *Natten*.

Denne våren byr i tillegg på nye tider for teatret. Vår nåværende sjef går over i stillingen som dekan for teaterhøgskolen ved Kunsthøgskolen i Oslo. I skrivende stund er det ikke avgjort hvem som blir hans etterfølger og vi ser med spenning frem til å ønske den nye teatersjefen velkommen i løpet av våren. Før han selv straks får ordet ønsker vi å takke Jon Refsdal Moe for samarbeidet. Takk være hans innsats innehar teatret nå en unik posisjon og anerkjennelse i miljøet for nyskapende scenekunst både nasjonalt og internasjonalt.

Hilsen alle oss på Black Box teater

Overflaten som overflate

Da MTV intervjuet Mötley Crüe i 1994 spurte journalisten om de ikke var mest opptatt av *women, hairspray and fire* – elementer som hadde preget bandets estetikk gjennom hele karrieren. Det var fem år siden de hadde toppet listene med *Dr. Feelgood*, og den barokke dekadansen som hadde preget hele 1980-tallet var nå avløst av grunge, tømmerhoggerskjorter og tidsriktig desperasjon. Og jeg tror nok det var nettopp dette – den snikende følelsen av å avskrives som utidsmessig, som gjorde at Nikki Sixx, bassist og låtskriver i bandet, besvarte spørsmålet ved å ta av seg mikrofonen og spasere ut av studio.

Og når jeg skal oppsummere syv år som sjef her på Black Box teater er det Nikki Sixx jeg tenker på. Ikke fordi jeg tror det finnes noen sammenheng mellom oss to, men fordi jeg tilfeldigvis fikk bandets kollektive selvbiografi i bursdagsgave, og i de siste ukene har levd i to parallelle virkeligheter, hvorav den ene er langt mer verdt å tenke på og skrive om. Beklager fri scenekunst, men jeg driter litt i dere nå. Mine opplevelser med Nikki, Tommy, Vince og Mick på vei fra Sunset Strip til verdensherredømme overgår stort sett alt hva dere stiller opp med. Stort sett, vel å merke. For det finnes unntak. Det gjør alltid det.

Nikki Sixx var 36 år gammel da han ble avskrevet som utidsmessig, fem år yngre enn det jeg er nå. Men det var nok ikke det som smertet aller mest med hårspraykommentaren, det var heller å bli avskrevet som overfladisk – som om hans livsprosjekt rent faktisk var et spørsmål om staffasje. Å kombinere glamrock, punk og heavy var et eksistensielt prosjekt for Nikki; å dyrke overskridelse i alle ledd er en velkjent strategi for folk med fucka bakgrunn, og om du leter kan du finne vel så mye smerte i de høye hælene og overdosene og orgiene og leppestiften og øyenskyggen og damene og flammene og hårsprayen til Nikki, som i det tjafsete håret og de vakre øynene til Kurt Cobain, som skjøt seg et par uker før dette intervjuet.

Og jeg skulle til å skrive at det kanskje er litt sånn å jobbe med teater også, men jeg tar meg i det med en gang, for det er noe med det ordet som bare gir meg angst, noe utstaffert

av teatersjef Jon Refsdal Moe

og overfladisk, så jeg slår opp på facern og det første jeg får se er Zack Oberzan i full Las Vegas-drakt, han står og gjør seg til som Elvis og jeg tenker at ok, vi kan nok greie dette også. For det er jo det utstafferte og overfladiske jeg elsker – det er overflaten som poserer som overflate, fordi dybden er så langt unna likevel. Og skulle dybden kanskje finnes noe sted, så skal vi for guds skyld ikke dra den frem i lyset, men la den hvile under formene og nettopp ved å la den hvile, kanskje antyde at den finnes der et sted. For meg er det kanskje nettopp det som er teater: Å la overflaten posere som overflate.

Mötley Crües tredje plate heter *Theatre of Pain*. Som så mange andre narkomane oppdaget Nikki Sixx Artaud i tjuåra, og han forteller hvordan han lå og leste mens groupies og rockestjerner og wannabes og narkodealere veltet seg omkring ham mellom sprøytespisser, avrevne truser, bourbonflasker og dritt. Det holdt ikke for Nikki Sixx å bare være kunstner, han ville gjøre livet sitt til kunst. Det holdt ikke for ham å bare være junkie, han ville være junkie som William Burroughs, som Johnny Thunders, som Artaud. Han overdoste flere ganger og ble erklært død minst én av dem. Og så bli møtt med en hoven kommentar om at alt han bryr seg om er «women, hairspray and fire»? Er det rart han føler seg misforstått og spaserer ut av studio?

Artaud har betydd mye for meg også, stort sett er alt jeg sier eller skriver om teater hentet ut av ham. Og ingen skal nekte for at han er en kryptisk tenker, men det finnes en impuls hos ham som var det jeg kicka på i begynnelsen – en vilje til å sparke bordet overende og begynne helt på nytt, om ikke annet for å se hva som hender da. Og det er kanskje det er nok nettopp derfor han har inspirert så mange: Jacques Derrida, John Cage, Judith Malina, Nikki Sixx.

«Jeg tror ikke at vi vil klare å vekke til live den tingenes tilstand som vi lever i», skrev Artaud et sted, «og jeg tror ikke en gang at det er umaken verdt å klamre seg til den, men jeg foreslår noe som kan få oss ut av apatien, i stedet for å sutre over denne apatien, og over alle tings kjedsommelighet, tregheit og tåpelighet».

Skal jeg være ærlig tror jeg det er dette som er viktig. Det er egentlig det eneste som betyr noe, og som har betydd noe for meg når jeg har jobbet her. Å prøve å skape noen situasjoner som ikke har vært kjedelige. Jeg vet at både du og jeg har kjedet oss her inne. Til tider ganske mye. Men noen ganger har vi ikke det, og da er egentlig alt ok. Da kan jeg være glad.

Og derfor skal jeg gi siste ord til Vince Neil, den lille blonde gladgutten fra Compton som sang i Mötley Crüe, men var blitt kastet ut av bandet og nå var fyllik på heltid mens han prøvde å dra i gang en solokarriere. Det han sier her er viktigere enn noe av det selv jeg kan finne på:

If I had been on MTV when they asked the band about chicks, fire and hair spray, I wouldn't have gotten defensive like Nikki. I would have said: "You know what, we are about fucking fire, we are about chicks, and we are about hair spray. And that's a whole lot better than being about boredom".

Hadet!

Zachary Oberzan (US): The Great Pretender

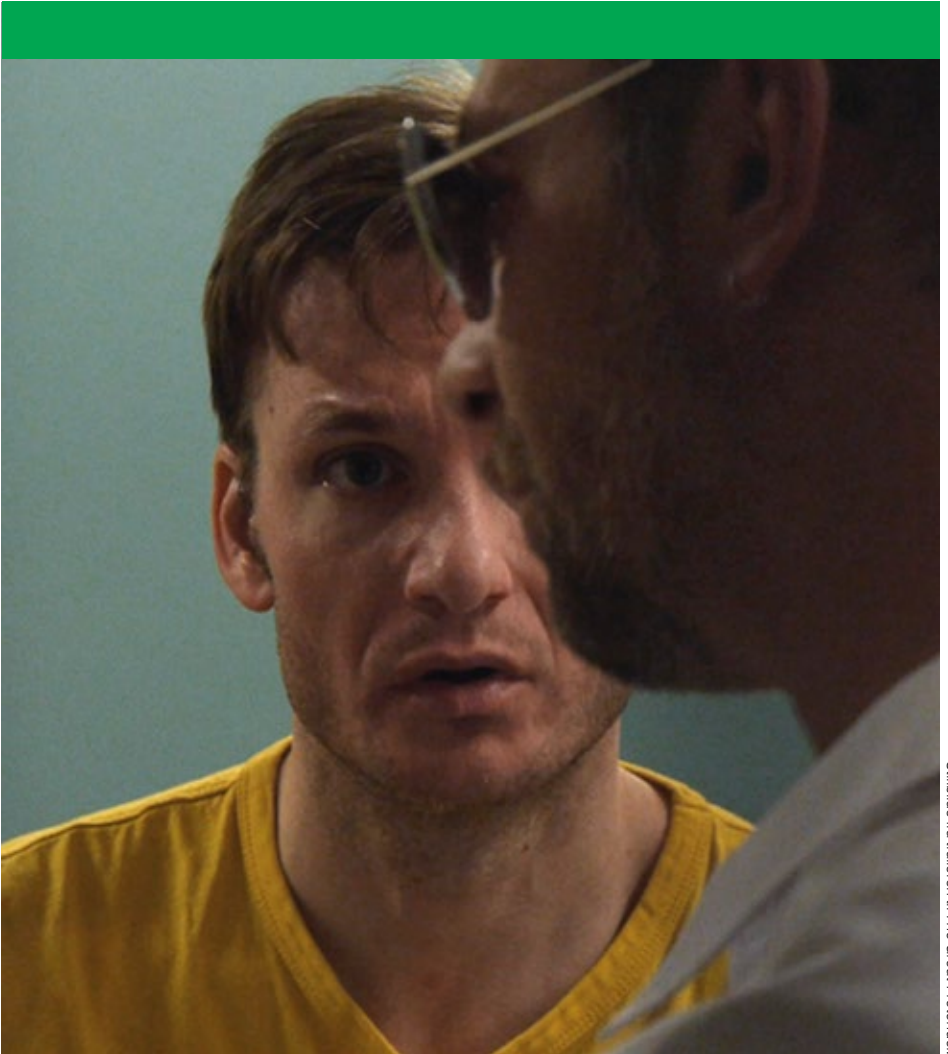
20.–22. januar
kl. 19.00
Store scene

Våren 2015 møter en teatertekniker en mann på en buss i Antwerpen. Mannen utgir seg for å være den berømte, amerikanske teater- og filmregissøren Zachary Oberzan. Ikke lenge etter introduseres han for hele ledelsen på teatret deSingel og lover dem at han skal lage en helt ny forestilling på teatret deres og i tillegg bruke dem selv som skuespillere. Etter en uke med øving begynner de ansatte å ane ugler i mosen. Mannen avsløres som bedrager og pågripes av belgisk politi for svindel. Den kjente iranske filmskaperen Abbas Kiarostami leser om hendelsen i en avis og blir dypt fascinert. Han filmer rettssaken og rekonstruerer hendelsene. Frem trer en kompleks historie om en mann som sliter med dyptgripende spørsmål rundt egen identitet, frustrasjon og kunstnerisk virksomhet. Historien glir over i våre egne liv der de fleste av oss sliter med å forstå hva slags rolle hver enkelt av oss skal spille her i verden. *The Great Pretender* er Oberzans nyeste filmatiske forestillingshybrid og kombinerer spillefilm, teater og live-rekonstruksjoner av Elvis Presley-konserter.

Zachary Oberzans selvbiografiske forestillinger tar publikum med seg dypt inn i hans private sfære. Zachary har gjestet Black Box teater tidligere med forestillingene *Tell Me Love is Real* og *Your Brother. Remember?* I sistnevnte tok han for seg forholdet til broren Gator og deres store ungdomshelt Jean-Claude Van Damme. Med genuine videoarbeider og klimprende på gitaren åpnet Oberzan døren til nære familiebånd med både tristesse og humor. Zachary Oberzan er et av originalmedlemmene i New York-kollektivet Nature Theater of Oklahoma og har gjort stor suksess med sine egne soloforestillinger.

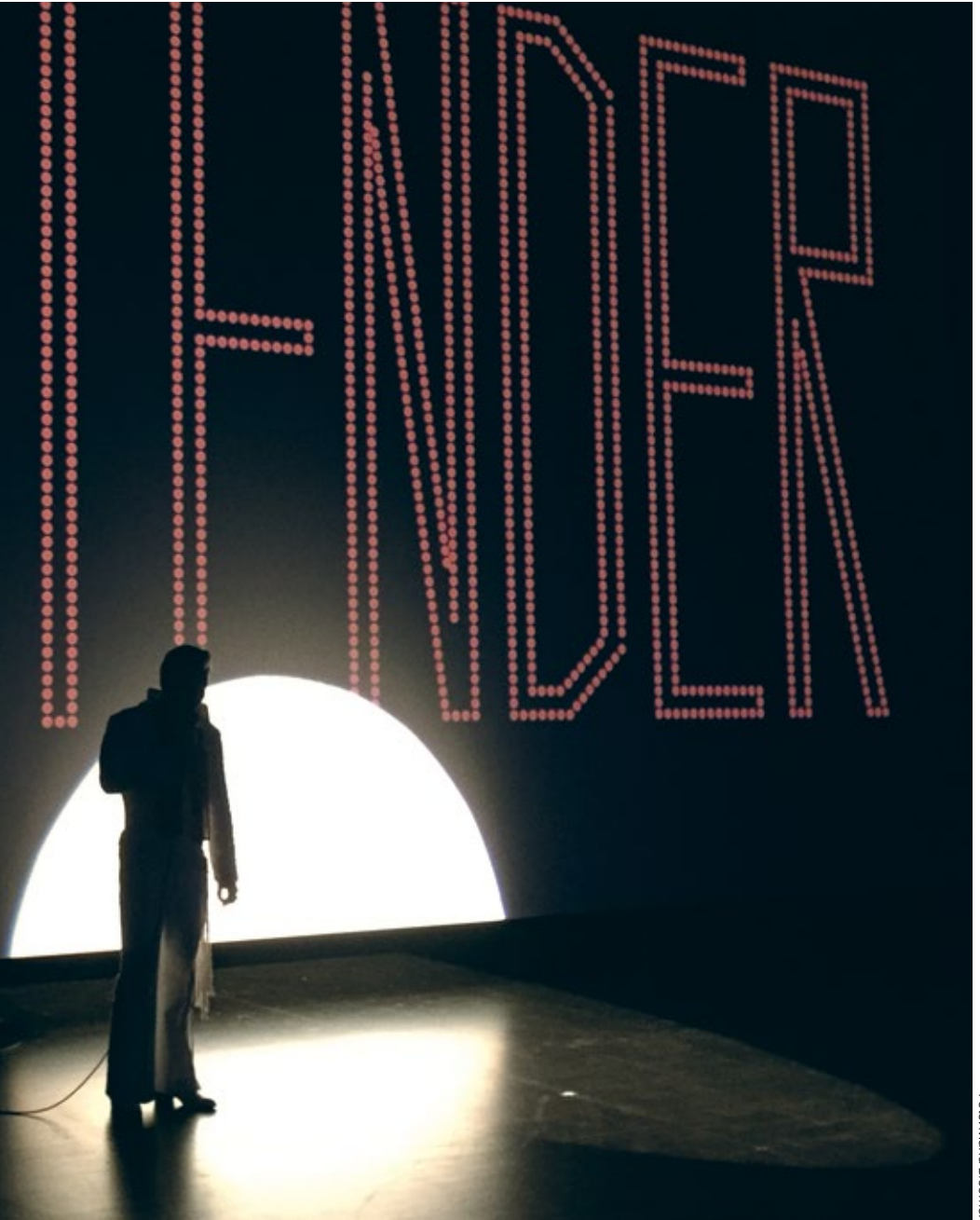
Zachary Oberzan is a filmmaker, theater director, actor, and singer/songwriter. Known for his critical acclaimed and experimental solo works such as *Rambo Solo*, *Your brother. Remember?* and *Tell Me Love is Real*. He is also one of the original members of the theater company Nature Theater of Oklahoma. *The Great Pretender* is Oberzans latest filmic performance hybrid, combining a feature film, live theater, and live reconstructions of Elvis Presley concerts

Av og med: Zachary Oberzan som har latt seg inspirere av Abbas Kiarostami og Hussein Sabzian. **Dramaturg/producent/manager:** Nicole Schuchardt. **Lys/lyd/video:** David Lang. **Scenekonsulent:** Eike Böttcher. **Kostymer:** Dorothea Andrae/schneidermeister. **Bakgrunnsvokalist:** Maya Mertens og Diede Blok. **Co-produksjon:** deSingel Internationale Kunstcampus, HAU Hebbel am Ufer Berlin, Beursschouwburg Brussels, Vooruit Gent, Black Box teater Oslo, Gessnerallee Zürich, Teaterhuset Avant Garden Trondheim og brut Wien.

Stillebilde fra traileren til *The Great Pretender*.

Tilstede i hvert komma – om Zachary Oberzans unike dobbelgjengere

I traileren for Zachary Oberzans siste forestilling, *The Great Pretender*, finner vi en underlig – og underlig kjent – scene. Vi er i et fengsel. To menn sitter overfor hverandre. Kameraet, plassert på utsiden av gitteret, zoomer stadig inn, til det titter over skulderen på den ene av dem, slik at den andres ansikt, den innsattes, kommer i fokus.

Vi kjenner ham igjen som Zachary Oberzan, en plaget mann. Snart forstår vi at de to mennene ikke kjenner hverandre. Den besøkende forteller at han har lest om den innsatte i en avis og har bestemt seg for å besøke ham, ettersom den innsatte åpenbart er opptatt av film og han selv er filmskaper.

«Hva heter du», spør den innsatte. «Abbas Kiarostami», svarer den besøkende. «Oj», svarer den innsatte. «Jeg har sett filmene dine.» «Er det noe jeg kan gjøre for deg», spør Kiarostami. «Du kan lage en film om mine lidelser», svarer den innsatte. «Jeg kan ikke love noe, svarer den besøkende, men vi kan snakke og se hva som skjer.»

«Hva skrev de om meg», undrer den innsatte. «At jeg er en svindler?» «Jeg vet ikke helt», svarer den besøkende. «Tilsto du ikke svindelforsøk?» «Jo, jeg tilsto», svarer den innsatte. «Men jeg er ingen svindler.» «Så hvorfor tilsto du?» «Fordi det jeg gjorde ser ut som svindel fra utsiden.» «Hva er det da», spør den besøkende. «Jeg vet ikke», svarer den innsatte. «Jeg er opptatt av kunst ... og film.»

Opp til dette punktet er traileren en nær direkte gjenskapelse av en nøkkelscene i Abbas Kiarostamis revolusjonerende filmklassiker *Close Up* (1990), som i skjæringspunktet mellom dokumentar og fiksjon tar for seg den kuriøse saken om en viss Hossein Sabzian, som ble avslørt idet han utga seg for å være den berømte iranske filmregissøren Moshen Makhmalbaf. Etter et tilfeldig møte på en buss hadde Sabzian, en fattig mann fra landsbygda, regelrett flyttet inn hos en teheransk middelklassefamilie, familien Ahankhah, som åpenbart forventet å bli belønnet med filmroller og bransjeforbindelser.

Scenen Oberzan og Kiarostami gjenskaper fanger inn det første møtet mellom regissøren og Sabzian, filmet gjennom fengselsgitteret, øyeblikket da vi skjønner at Sabzian ikke er noen vanlig svindler. Det er også øyeblikket resten av *Close Up* er formet rundt, øyeblikket da Sabzian forteller sin sannhet: at han bare er en bedrager *sett fra utsiden*.

Denne sannheten kan han ikke avsløre for andre enn en filmregissør, en som ser med kunstens blikk. Der samfunnet rundt ham

av Marius Emanuelsen

ser en bedrager, ser Sabzian selv sitt bedrageri som et endelig bevis på at også han faktisk er en kunstner.

Idet Kiarostami er på vei til å forlate fengselet, ber Sabzian ham om å gi herr Makhmalbaf en beskjed fra ham: «Fortell ham», trygler han, «at *Syklisten* er en del av meg. *Filmen hans er en del av meg, derfor kunne jeg ta del i ham*. Hører han dette, vil han nok forstå.»

I traileren til *The Great Pretender* er dette endret. «Kunne du gi Mr. Oberzan en beskjed», spør den innsatte. «Fortell ham... at *Flooding with Love for The Kid* er en del av meg.» Og dermed blir alt komplisert.

For der Makhmalbafs *Syklisten* (1987) er en film om en afghansk flyktning som sykler uten stopp i sju dager for å skaffe penger til sin syke kones operasjon, en mann villig til å stå løpet ut – ikke helt ulikt Sabzian selv – er *Flooding with Love for The Kid* noe ganske annet: en fortelling om identifikasjon og skuespill, ikke helt ulikt Kiarostamis *Close Up*.

Flooding with Love for The Kid er, som kjennere av Oberzan vil vite, en film som forsøker å ta en annen films plass, ved å fordoble og korrigere den. Forgjengerfilmen heter *First Blood* (1982), også kjent som den første Rambo-filmen, med Sylvester Stallone i hovedrollen, og basert på David Morells roman av samme navn. I *Flooding with Love ...* spiller Oberzan ikke bare Rambo selv, han regisserer og spiller alle de andre rollene også. Og filmer hele *sin* versjon av romanen i en knøttliten leilighet i Manhattan, med husholdningsapparater som rekvisitter. Filmen kostet i underkant av 96 dollar å lage.

Imidlertid er det ikke snakk om noen parodi i vanlig forstand, selv om også parodien (av gresk, *para odos*, «sidesang») handler om fordobling og identifikasjon. Parodien forvrerger det den etterligner, for å vise frem originalens lyter. Oberzan gjør noe ganske annet. I kjernen av Morells roman finner han nemlig en fortelling om fordobling og identifikasjon. Hans hovedperson er ikke John «The Kid» Rambo, den hjemvendte vietnamveteranen, desorientert og misforstått, som må kjempe mot sitt eget land etter at han kommer til å drepe noen brutale politifolk under et *flashback* til da han var krigsfange.

Nei, Oberzans helt er sheriffen, William Teasle, han med trynet fullt av plaster, mannen som begår den fatale tabben å ikke forstå hva og hvem han har å gjøre med fordi han ser ham som

grunnleggende *ammerledes* enn ham selv. *Flooding with Love...* er fremfor alt historien om hvordan Teasle lærer seg å kjenne igjen «The Kid» i seg selv, og seg selv i «The Kid» – en ikke helt uvedkommende tematikk for en film der alle personene formelt sett er identiske, fordi de jo spilles av samme person.

Teasles triumf kommer først idet han ligger og dør mot slutten av filmen, og jubler over at han har klart å forutse hva den ustoppelige krigsmaskinen Rambo kom til å gjøre: «I pretended I was him, you see? I've been thinking about him so much... I outguessed him!»

Men ingen vil høre på Teasle. Han er blitt gal, sier man. Han tror han er «The Kid». Derfor går de alle andre steder enn der Teasle sier de skal lete. «*Nei, nei*», protesterer Teasle, «*you have to be in his place!*»

«Men *hvorfor gjorde du det?*» spør dommeren i *Close Up* Hossein Sabzian under rettssaken. «Fordi jeg skulle ønske jeg var i hans sted», svarer Sabzian. «Jeg mener, jeg skulle ønske jeg var som ham.»

I Sabzians svar – som også er Sheriff William Teasles svar – skimter vi drivkraften bak Zachary Oberzans kunstneriske virke: et intenst og helhjertet forsøk på å være i den andres sted, om så bare for et øyeblikk å slippe fri fra seg selv. Men å plassere seg i den andres sted er svindel, eller galskap, *sett fra utsiden*.

Du ser denne formen for galskap klare i måten Oberzan iscenesetter *Flooding with Love...* på, i den totale innlevelsen hans når han spiller hver bidige karakter. Og når du først ser den, skjønner du også hvorfor Oberzan etter forestillingen *Rambo Solo* måtte bryte opp fra Nature Theatre of Oklahoma, hvis kunst er distansens. NTOO legger lag på lag, de gjenforteller gjenfortellinger og viser oss stadig hvor absurde vi er, hvor absurd det er, alt sammen. Bare i denne felles avstanden kan vi møtes.

Zachary Oberzan vil hele tiden noe annet. Selv når alt er på sitt mest absurde, vil han tettere på. Der NTOO åpner for komedien, setter Oberzan stadig kursen for tragedien, om vi så må le oss i hjel for å komme frem til scenen der vi ligger med ketsjup på skjorta, skutt av vår egen *Kid*, mens vi opprømt vitner om at vi endelig har sett lyset: «I don't hate him! I shot him and all at once I didn't hate him anymore!»

Oberzans versjon av *First Blood* ligner David Morells fordi han filmer som om han skrev en roman, tilstede i hvert komma. Han bebor alle roller, alle karakterer, hvert øyeblikk, og motsetter teksten den ekstreme bevissthetsfragmenteringen filmmediet, med alle sine klip-pere, biroller, lys-settere og cateringselskaper vanligvis tvinger på den, og som det er regissørens institusjonelle rolle å glatte over.

Fragmenteringen vi ser i *Flooding with Love...* er en helt annen: alle personene blir hverandres dobbeltgjengere, enten de vil det eller ikke. En dobbeltgjengernes gjenforeningsfest! Hva streber de etter, alle sammen? Å bli Zachary Oberzan, så klart. Et utopisk prosjekt, dømt til å feile.

Og likevel befriende enkelt å identifisere seg med! For i sentrum

står kjærligheten til selve leken. Hva er det ellers han driver med, den godeste Oberzan, om ikke å *leke* seg gjennom Morells *First Blood*, slik de fleste av oss lekte oss gjennom favorittbøkene, filmene og tv-seriene våre da vi var små: testet ut roller, overskred virkeligheten. Når det flommer av kjærlighet hos Oberzan, er det for *kiddan*, barnet, *i oss*.

At kjærlighetens kraft er en form for lekende gjenintegrering for Oberzan, ser vi aller tydeligst i *Your Brother, Remember?* (2012), som tar for seg forholdet mellom Oberzan og storebroren hans, Gator. Da de var små, levde de to brødrene seg inn i Jean-Claude Van Damme-klassikeren *Kickboxer* (1989). De spilte like godt inn sin egen versjon av den, med Gator i rollen som Van Damme, og søsteren som statist.

Men tiden går, Gator begynner med dop og havner i fengsel, og når søsknene samles 20 år senere, setter Zachary i gang sitt nye prosjekt: en gjeninnspilling av søsknenes gjeninnspilling av *Kickboxer*, også den en fortelling om brødre og gjenoppsettelse av tapt ære, som om denne leken, denne barnslige kunsten, er det eneste som kan lege familiens sår. Resultatet er et mesterverk, en undersøkelse av hvordan kjærligheten er mediert, i dette tilfellet bokstavelig talt, gjennom en gammel VHS-maskin. Det er hylende morsomt, og ulende trist.

Også Hossein Sabzian fikk spille inn en slags oppfølger. I 1996, seks år etter *Close Up*, ble Sabzian oppsøkt av to andre filmskapere, Mahmoud Chokrollahi og Moslem Mansouri, som ville høre hans versjon av det som hadde skjedd.

De møtte en bitter mann. Sabzian hadde blitt berømt, ja, og takket være Kiarostamis stjerneglans hadde han sluppet fengsel, men han var fortsatt en lutfattig drømmer, utsatt for småbyens spott og spe. «Jeg lot min kjærlighet til filmen ødelegge livet mitt», sier Sabzian i filmen. «Alt jeg kan gjøre nå, er å forbanne den.»

Alle hadde fått det de ønsket seg, takket være ham. Familien han bodde hos fikk faktisk være med i en film: *Close Up*. Kiarostami ble utpekt til sin tids viktigste filmkunstner, takket være Sabzians historie. Også Makhmalbaf hadde nådd nye høyder. Sabzian satt tomhendt igjen, fortsatt overbevist om at han kunne vært dem.

Den eneste gangen i filmen han lyser opp, er når han tenker på tiden hos familien Ahankhah, da han var Moshen Makhmalbaf, som om det var hans *virkelige* jeg. «I *Close Up*, da jeg var i det huset, var jeg redd», forteller han. «Men barnet var med meg da. Den voksne i meg var på vakt, men det lekne barnet bare fortsatte.»

Ikke lenge etterpå døde Sabzian, visstnok på vei til Kiarostami for å diskutere en ny film. Den ble aldri påbegynt. Men et nytt, lekent barn ser ut til å ha overtatt jobben. Og denne gang er det Kiarostami som spiller i *hans* forestilling. Vi kan kanskje kalle ham Zachary OberSabzian.

Klassikere for kids: Faust for kids

13.–14. februar
kl. 15.00
Store scene

Klassikere for kids er en trilogi med utgangspunkt i tre av våre store klassikere: Goethes *Faust*, Woolfs *Til fyret* og Dostojevskijs *Forbrytelse og straff*.

Faust for Kids er første forestilling i Klassikere for kids, basert på Goethes tekst. *Faust for kids* hadde premiere på Black Box teater i 2012 og ble nominert til Heddaprisen for årets beste barne- og ungdomsforestilling samme år.

Faust har en kunnskapstørst som virker umulig å slukke. Han forstår at bak hver ting han får vite, hver ting han avdekker, ligger det noe nytt som er skjult, og bak det enda noe mer. Han innser at han aldri vil få vite den fulle og hele sannheten om tingene. Så dukker djevelen opp og tilbyr Faust full tilgang til verden i bytte mot sjelen hans. Faust slår til og blir med på en grenseløs ferd i tid og rom. Konsekvensen av Fausts reise inn i verden er at han skiller seg fra den og fra livet. Det tøylesløse vitebegjæret hans får konsekvenser for andre. Fausts «feilgrep» er at han allierer seg med det onde. Men blir man nødvendigvis ond av den grunn? Finnes ondskapen utelukkende utenfor, eller også inni Faust?

Forestillingen passer for kids fra 10 år og oppover.

In *Faust for kids*, the actors take us on a journey through Goethe's masterpiece *Faust*. *Faust for kids* was nominated for the Hedda award for best children and youth performance in 2012. The performance received raving reviews from the press as well as from the audience. *Klassikere for kids* (Classics for kids) is a trilogy for kids aged 10 and up, aiming to make selected classics accessible and current, and to inspire discussions.

Regi: Hildur Kristinsdóttir. **Dramaturg:** Matilde Holdhus. **Lydbilde:** Stine Janvin Motland og Gyrid Nordal Kaldestad. **På scenen:** Anders Høgli, Tora Nilssen og Maria Dommersnes Ramvi. **Lysdesign:** Norunn Standal. **Produsent:** Mona Larsen. **Scenografi:** Petter Alstad og Bård V. Stangnes. **Plakat:** Hreinn Gudlaugsson. **Foto:** Kristinn Gudlaugsson. **Co-produksjon:** Black Box teater. **Støttet av:** Kulturrådet, Kunstløftet, Fond for utøvende kunstnere og Seanse.

Foto: Kristinn Gudlaugsson

Klassikere for kids er i utgangspunktet tenkt som et idealistisk dannelsesprosjekt: formidling av tre litteraturhistoriske tungvektere til barn og unge fra alle samfunnslag. I dag ser jeg at denne prosessen også for meg er en dannelsesreise. Arbeidet med de tre forestillingene har beriket min utvikling som kunstner og menneske og økt min forståelse av det å arbeide med scenekunst tilegnet det unge publikummet.

Jeg har kommet til en forståelse av at det å åpne opp det eksperimentelle teaterrommet for barn og unge er en vel så viktig faktor i dette dannelsesprosjektet. Ved å observere publikum underveis og i etterkant av forestillingene ser jeg at teateropplevelsen gir dem en verdi, uavhengig om de får taket på de litterære aspektene og den historiske tyngden disse verkene besitter. Den delen av prosjektet som gir barna kjennskap til verkene, betrakter jeg nå som en positiv bieffekt. Mitt hovedanliggende ligger i å gi mitt publikum kunstopplevelser som krever mye av intellektet og sanseapparatet. Jeg ønsker samtidig å utfordre de kunstnerisk involverte til å fri seg fra gjeldende konvensjoner rundt teater for barn og unge. Vi må tørre å være krevende kunstnere som gir vårt unge publikum muligheten til å skape sin egen logikk og opplevelse.

–

*Hildur Kristinsdóttir
Kunstnerisk leder, Klassikere for kids*

«Gledelig, ambisiøst
barneteater.»

NRK

«En liten times
spennende
og detaljrik grøsser.»

Scenekunst.no

Oslo Internasjonale Teaterfestival

02.–18. mars

Mars måned ved Black Box teater betyr festival. For åttende år på rad presenterer vi internasjonal scenekunst av høy kvalitet og med bred spennvidde. Årets festival strekker seg over tre uker fra 2.-18. mars. Vi skal i denne perioden vise samtidsoriert scenekunst laget av kunstnere fra Italia, Iran, Finland, USA, Tyskland, Israel, Island, Sverige, Danmark, Frankrike og selvfølgelig også Norge. Motus, Lisa Lie, Mette Ingvartsen, Ingri Fiksdal, Gabel/Eiben, Stenby/Sirgmetts/Bieksaite og Verk er husvarme på Black Box teater, mens Joris Lacoste, Margrét Sara Gúdjónsdóttir, Elina Pirinen, Eva Meyer Keller, Spreafico Eckly, Marino Formenti, Arkadi Zaides, Amir Reza Koohestani/Mehr Theatre Group og Iggy Malmberg spiller hos oss for første gang.

Uten teori og kontekst er kunsten blott et pissoar eller en Brillo-eske. Vi har derfor viet tre av festivalens ettermiddager til det faglige. Vi åpner festivalen med en koreograf fra Israel og avslutter med en regissør og dramatiker fra Iran. Begge forestillingene behandler – dog på ulikt vis, den politiske situasjonen i Midtøsten. Vi har invitert begge kunstnerne til å reflektere over scenekunsten som ytringsfrihetsarena og til å møte publikum til samtale. Dette skjer den 3. og 17. mars. 6. mars inviterer vi til seminar om utøverrollen der teoretikere fra teater- og dansefeltet samles til å knytte dette opp mot festivalens forestillinger. Kunnskap er gratis, og det er disse arrangementene også.

Ellers kan det nevnes at du i løpet av festivalperioden vil få anledning til å lytte til en konsertpianist i verdensklasse, utfordre egne intimgrenser og se ulike henrettelsesmetoder demonstrert på kirsebær. Vi håper du vil komme!

Vi har valgt å presentere noen av høydepunktene på de neste sidene.

At Black Box teater, March means festival. For the 8th time in a row, we fill our theatre with high quality art from the performing arts field worldwide. This year's festival will last for nearly three weeks from 2nd-18th of March. You will be presented with works from Italy, Iran, Finland, USA, Germany, Israel, Iceland, Sweden and of course Norway. During the festival you can listen to a world-class concert pianist, challenge your limits of intimacy and witness various ways to execute a cherry.

Amir Reza Koohestani /
Mehr Theatre Group (IR)
Arkadi Zaides (IL)
Elina Pirinen (FI)
Eva Meyer Keller (DE)
Gabel / Eiben (NO/US)
Iggy Malmberg (SE)
Ingri Fiksdal (NO)
Joris Lacoste (FR)
Lisa Lie (NO)
Marino Formenti (IT)
Margrét Sara
Gudjónsdóttir (IS)
Mette Ingvartsen (DK)
Motus (IT)
stenby/ sirgmetts /
bieksaite (NO/EE/LT)
Spreafico Eckly (IT)

Marino Formenti (IT): Nowhere

Marino Formenti blir omtalt som «a Glenn Gould for the 21st century» av Los Angeles Times. Vi er stolte av å kunne presentere hans performance *Nowhere* som del av årets festival. Med et eget gallerirom på Grünerløkka og ett av Oslos beste konsertflygel vil han spille alt fra Björk til Chopin fra klokken 10.00 om morgenen til 22.00 om kvelden 7 dager til ende. I denne perioden kan man når som helst og uten forhåndsbestilling eller billett komme innom for en uforpliktende og unik musikkopplevelse. *Nowhere* er et vakkert, kompromissløst og ambisiøst prosjekt som er gratis og åpent for alle.

We are proud to present the renowned concert pianist Marino Formenti, or "the Glenn Gould of our time" as the Los Angeles Times resolutely put it. His performance *Nowhere* is our gift to the people of Oslo. We have provided Marino with one of the absolute best pianofortes available in Oslo and a gallery space in one of Grünerløkkas shopping streets. 12 hours a day, 7 days a week he will play musical pieces ranging from Björk to Chopin. You will not need a ticket or a booking. All you need is an opening in your calendar to pop in and listen to this uncompromising, ambitious and beautiful piece.

Amir Reza Koohestani / Mehr Theatre Group (IR): Hearing

Hearing av Amir Reza Koohestani er et fiksjonsteaterstykke som skildrer situasjonen for unge kvinner i etterkant av revolusjonen i Iran i 1979. Stykket handler om å vokse opp under ekstreme forhold og handlingen finner sted på et jenteinternat. En av jentene har hatt guttebesøk på rommet. Forestillingen viser hvordan dette blir håndtert av den kvinnelige skoleledelsen og hvilke konsekvenser dette får for jenta. Amir Reza Koohestani blir omtalt som den mest sentrale iranske dramatiker og teaterskaperen i vår samtid. Tema-tikken i stykkene hans er universell selv om arbeidene tar utgangspunkt i situasjonen i Iran.

Hearing By Amir Reza Koohestani is a fictional drama portraying the social situation for young women during the aftermath of the Iranian revolution of 1979. The story takes place at a girls' boarding school and depicts how it's like to grow up in a time of great turbulence. Rumour has it that one of the girls has had a boy visiting her room. The drama evolves around this matter, how it is handled by the school administration and the personal consequences this leads to for the girl involved. Koohestani is one of the most important Iranian contemporary dramatists.

Joris Lacoste (FR): Suite n°2: Encyclopedie de la Parole

Ord blir født, lever og dør i *Suite n°2*, et korverk for fem solostemmer. Vokalistene synger ord fra en samling lyd-opptak hentet fra alt fra politiske taler til trash-TV, radikal poesi og samtaler overhørt på gaten. Lyden av hvert ord synges på nøyaktig samme måte som det uttales, med samme bøyning, rytme, nøling og pust. Til sammen oppstår det komplekse harmonier, drama og stor humor.

Words are born, live, and die in *Suite n°2*, a chorale work for five solo voices. The vocalists sing the "spoken" words as uttered on a collection of sound recordings taken from everything from political speeches to bad TV to radical poetry and street conversations. The sound of each word is imbued with the same inflection, rhythm, hesitation, breath as it was originally spoken. Woven into a musical score the "spoken" words create complex harmonies, drama and humor.

Foto: Gyula Fedor

Foto: Amir Hossain Shojai

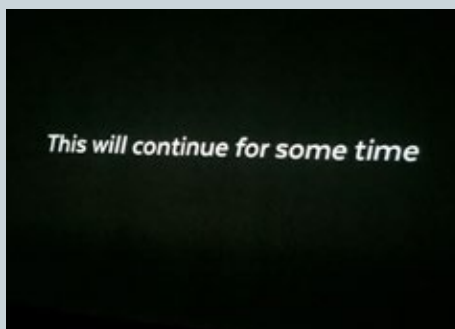

Foto: Bea Borgers

Fra Ingrid Fiksdal: Cosmic Body Foto: Antero Hein

Archive is a solo dance piece by the oppositional Israeli choreographer Arkadi Zaides. The piece is based upon genuine recordings made by Palestinian inhabitants with hand held cameras. The cameras were provided by the B'Tselem (The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories) in order to document to the people of Israel and the world in general, how human rights violations inflicted by Israeli soldiers affects the Palestinian inhabitants. The dancer on stage resembles a living shadow as he's mirroring the violent acts of the soldiers on screen.

Arkadi Zaides (IL): Archive

Archive er laget av den opposisjonelle israelske koreografen Arkadi Zaides og handler om konflikten mellom Palestina og Israel i de okkuperte landområdene. B'Tselem (det israelske informasjonssenteret for menneskerettigheter i de okkuperte områdene) initierte i 2007 et prosjekt der de delte ut håndholdte videokameraer til palestinere som var bosatt i de mest konfliktutsatte sonene. Dette ble gjort for å synliggjøre overfor Israel og verden for øvrig at Israel bryter menneskerettighetene i sin krigføring mot palestinerne. Kameraene viser krigshandlinger mens danseren på scenen speiler soldatenes bevegelser slik at danseren fremstår som en skygge av soldatene på lerretet.

"*MDLSX* makes everybody clap, it leaves everybody truly moved and vigilant, because Silvia Calderoni is incredibly talented, in that body and in that crystal-like voice of hers, because it is a show that leaves a sensation of hope and liberation in the mind".

–
AtpDiary.com

"Brave and extreme. Overwhelming and cheerful. Dramatic and ironic. In one word wonderful".

–
Il Giornale di Vicenza

"*MDLSX* is an experience not to be missed; a show that quotes queer studies, gender literature, but that also goes well beyond all this. Silvia Calderoni and her androgynous body, which becomes hypnotic and posthuman on stage, allows us to enter in a truly mythical dimension, while turning upside down our categories; as we leave, overwhelmed and grateful to *MDLSX*..."

– Internazionale

Motus (IT): MDLSX

Med et eksplosivt lyd og lysbilde er *MDLSX* en ensom hymne til friheten til å fødes, til det å være noe mer enn grensene rundt sin egen kropp, noe mer enn hudfarge og kjønnsorganer. Forestillingen *MDLSX* ønsker å gå overskride kategorier, også de kunstneriske. Etter ti år som skuespiller i Motus eksperimenterer Silvia Calderoni her i et DJ/VJ-format.

Amir Reza Koshestani / Mehr Theatre Group: Hearing

Maleri: Sholeh Mehran, fra serien *Schoolgirls*, 2009, 100 x 150 cm, olje på lerret.

Verk Produksjoner: Beat The Drum: Wishful Beginnings

6.–10. april
13.–17. april
kl. 19.00
Store scene

I *Beat the Drum: Wishful Beginnings* undersøker Verk Produksjoner tiden vi lever i, hva som opptar oss og hvordan vi mister oss selv. Kompaniet har begitt seg ut på en reise der oppdraget er å samle inn, å se til siden, lese skygger og gi stemmer til etterklanger.

Beat the Drum er en serie av forestillinger med fokus på samtiden og fremtiden. Hvordan vi forholder oss til problemer i dag og hvordan vi kan komme oss videre. Første del i serien er forestillingen *Beat the Drum: Walk* som hadde premiere juni 2015 i København og ble vist i Oslo høsten samme år. Den hadde fokus på samhörighet og stilte spørsmål til individ og samfunn: Hva ser du omkring deg i dag? Hva vil du gjerne se? Og hva er du villig til å gi eller ofre?

Verk har satt opp en rekke forestillinger på Black Box teater de siste årene blant annet den kritikerroste *Stalker* og *Det Eviga Leendet* som begge vant Hedda-prisen for årets forestilling i henholdsvis 2013 og 2011. Kompaniet turnerer i både inn- og utland til varm mottakelse fra både presse og publikum.

Vi samler på historier og betraktninger, på møter og stemmer. Vi har snakket med mange mennesker om deres tanker om kunsten, tiden og fremtiden. Vi har holdt workshops med framtidige stjerner i Dublin og Kokkola, lest sci-fi-noveller og dystopiske fortellinger på leting etter hva som er det neste steget. Vi har fortalt, tatt opp, samlet, gjenfortalt og spunnet videre. Vårt ønske er å transformere og relokalisere oss selv, rommet og publikum på jakt etter nye forbindelser og sammenhenger. Til syvende og sist handler det kanskje om å bli fri, å gå seg fri.

Verk Produksjoner

Beat the Drum is a series of works focusing on the present and future. How do we deal with the tremendous problems of the present and how to continue? Can art be a part of this new beginning or not? The Norwegian theatre company Verk Produksjoner is known for their epic and vaudevillesque form of acting with satirical and political undertones changing swiftly between storytelling, acting and improvisation. The group has gained extensive international recognition in recent years and has received numerous awards and raving reviews for their performances.

Av og med: Fredrik Hannestad, Salla Hyttinen, Tilo Hahn, Signe Becker, Solveig Laland Mohn, Håkon Mathias Vassvik, Per Platou, Anders Mossling, Espen Klouman Høiner, Pernille Mogensen, Camilla Eeg-Tverbakk, Jon Refsdal Moe og Agnes Gry. **Co-produksjon:** Black Box teater, Teaterhuset Avant Garden og BIT Teatergarasjen. **Støttet av:** Kulturrådet

Foto: Signe Becker

Lisa Lie / PONR: I CLONI

21.–24. april
26.–30. april
kl. 19.00
Store scene

Lisa Charlotte Baudouin Lie er scenekunstner, regissør, skuespiller, dramatiker og forfatter. Pony of No Return (PONR) er Lies skiftende plattform av kunstnerisk medvirkende og samarbeidspartnere der Lie er kunstnerisk leder. Med PONR og tidligere med performanceteaterduoen Sons of Liberty, har hun hatt stor innflytelse på norsk scenekunst gjennom en blanding av pop-kultur, trash og misantropisk ærlighet. *God Hates Scandinavia: Sons of Liberty 3* ble tildelt Morgenbladets Gabler-pris for beste forestilling 2006. PONR var sist aktuell med forestillingen *Blue Motell* som spilte på Trøndelag Teater og Black Box teater våren 2013 og som ble nominert til Ibsen-prisen 2014. Lisa Lie vant Heddaprisen for «særlig kunstnerisk innats» 2015. *Blue Motell* var i tillegg nominert i kategoriene Beste mannlige medspiller og Beste Scenetekst. Lisa Lie er husdramatiker på Dramatikkens hus i perioden 2014–2016.

Lisa Lie's latest show *Blue Motell* got great reviews and was nominated for the Norwegian Ibsen Award 2014. Lie was awarded the Hedda prize for "special artistic achievement" with *Blue Motell*. Lie's works are dramatically multilayered, with different narrative threads working simultaneously. Lie works with the idea of the medieval carnival as described by Bakhtin as the "other life of the people". You can't be a mere spectator to the medieval carnival – you have to live it. The stage is transformed into a site where everything is vital at all times and where the abstract and irrational is taken seriously.

Konsept og regi: Lisa Lie. **Tekst:** Lisa Lie / PONR. **Scenografi og kostymer:** Maja Nilsen. **Lysdesign:** Kerstin Weimers. **Lyd:** Christoffer Karlsson. **Produsent:** Aurora Kvamsdal. **Utøvende og skapende skuespillere:** Ivar Furre Aam, Kenneth Homstad, Helga Kristine Edvindsen og Lisa Lie. **Dramaturg:** Elin Amundsen Grinaker. **Statist:** Sissel Lie. **Masker:** Magnhild Kennedy. **Fotograf:** Kjell Ruben Strøm. **Co-produksjon:** Black Box teater, Teaterhuset Avant Garden, BIT-teatergarasjen og Dramatikkens hus. **Støttet av:** Kulturrådet, Fond for frilansere, Fond for utøvende kunstnere og Dramatikkens hus. **PONR:** Lisa Lie, Maja Nilsen, Ivar Furre Aam, Kenneth Homstad, Helga Kristine Edvindsen, Kerstin Weimers, Elin Amundsen Grinaker, Christoffer Karlsson, Aurora Kvamsdal, Sissel Lie.

We are now leaving for larger emotional dimensions

*Er det normalt å ha det sånn? Med en gang jeg ikke er oppfylt av eufori
blir livet uutholdelig og jeg vil bare dø,
denne sorgen er for stor og jeg for liten,
og tid virker ikke*

I CLONI – kanten der alt oppløses men du fortsetter å snakke

*Hva/tenk om det finnes en død etter livet
Vi skal narraktig bevege oss inn i lysets blinde rike
Alt vi med sikkerhet kan si er at om det finnes liv etter døden
er det minst like banalt som livet, kanskje mer
kanskje mer intenst
mer blod og skriking enn i noen annen film*

*Vi føler for sterkt og for mye. Vi tror på det som verken kan sees
eller holdes i sjakk. Vi forsøker å rasle med slørene som skiller
drømmere fra døde.*

Lær å sette pris på livet før du mister begge beina og lærer the hard way
og la oss drive i brenningene inn i følelse av
fellesskap og fengsel,

og se hva vi kan riste ut av de romslige ermene hvor mange
nøtter og ekorn vi kan riste ut av trærne på vår ville vandring gjennom
skogen mot dette vertshuset der fremmede møtes
og kan være åpne og gjennomsiktige fordi det verken finnes
konsekvenser eller forventinger og ingenting du gjør vil
hjemmsøke deg i livet.

tro
alltid
at noe elsker deg med ubegripelig styrke
og at noen eller noe et eller annet sted har en plan

Vi er nemlig ingenting å samle på, ekorn ville aldri finne på å
samle oss inn og legge oss i trygge trær om høsten sammen
med kongler og nøtter
etter den lange oppoverbakken med uspiselige planter i
veikanten der satan når som helst kan komme opp av
gulvteppet og lamme oss med sprudlende apati og
mindfullness som hjelper oss til å ligge stille så vi kan
rævkjøres bedre av erotiske fantasier om et bedre sted.

Det er tåke her dere ser den kanskje ikke den er immi deg

først kaver vi så lærer vi litt og tror en periode vi er bedre enn alle andre, og de fleste stagnerer der, og så, om vi er heldige, blir vi sjarlataner og profeter og oppdager at det ikke finnes noe mer enn dette, og det er deprimerende at det ikke finnes noe mer, noe høyere å appellere til, men til slutt fylles vi opp av rikdommen i det absolutt enkle, som at bølgene slår og myrullen kryper sakte og alt det der som allerede er langt mer enn vi kan ta inn noensinne, og er tilstrekkelig

det er en slags ro en hvile i det

at det ikke finnes mer enn dette

De Døde sier ikke noe vettugt annet enn at de er glad i deg og at du burde rydde i kjøleskapet akkurat som Universet sa til deg at du var en dårlig kokk eller i beste fall slurver du på kjøkkenet de sier ikke noe annet enn dette for det er det som er den banale sannheten

meningen med livet er så enkel at vi aldri vil kunne finne ut av det det er for enkelt.

Dette stedet er enda lenger inn i landskapets hjerte enn vi var i Blue Motell, vi er nå ved vertshuset, der fremmede krysser hverandre og kan gi så mye fordi fremmede ikke vet hva de får. Helt åpen og gjennomsiktige nå dørene til all verdens ondskap.

Tomt og fylt til randen.

Det finnes ingen grunn til å slutte å ta livet av seg i denne snuskete fruktkurva vi kaller livet og ta med begge hender ta til det er tomt ellers vil du angre deg for krana kan komme til å skrus av når som helst

skal vi ikke bare kollektivt skjerpe oss alle mann her og nå skal vi skal vi holde hverandre i hendene og kontakte de levende?

–

Lisa Lie

Foto: Kjell Ruben Strøm

Om Márten Spångbergs La Substance (but in English)

Vi setter oss ned på teppene som er lagt ut til publikum. Danserne, eller er de skuespillere? eller bare kids, går rundt på det sølvfargede gulvet og smiler vennlig. Bak dem henger et femten meter bredt og fem meter høyt backdrop laget av moteflagg og stoffrektangler i gull og sølv. Chanel, Louis Vuitton, Gucci, Versace. Logo. Logo. Logo. Gullglitrende marijuanablader henger 3 meter over bakken som overdimensjonerte cut outs. Se det for deg: *Marijuanabladet*. Nok en sentral logo i vår tid. Nesten på nivå med Coca Cola- og Nike-logoen. Weed. Skunk, Gucci, Green, LV, Spliff, CK, Chronic, Dior, Hydro, Polo, Pot, Chanel. It's on, baby. We 'bout to ride.

Danserne er ikledd logo- eller printbefengt streetwear, gjerne i fargerike layers. Det går ikke lenge før noen av dem har skifta – bare for å oppstå i nye variasjoner av skrikende gatemote. Slike hamskifter skjer kontinuerlig og blir stadig mer umerkelig gjennom forestillingen. Fire Tommy Hillfiger-boksere utenpå hverandre? No problem. Syrete bombejakker, moto-cross pants, gymtopper, doble par tennis-sokker, hot pants og football jerzees. Det er rotete, lekent og sexy. Unge, deilige kropper, hyperbolsk emblematikk, neonfarger og R&B. Som en kontrast til alt dette beveger danserne seg sakte, ofte som i svært sakte film. Det er noe dydig og stoisk over det. Vi aner et alvor og en dyp konsentrasjon i bevegelesene. Eller hey, kanskje disse slo-mo greiene først og fremst handler om at vi befinner oss i en tungt ruset verden, en valiumsverden, eller i en grisestein verden der tiden er en helt annen. Vi skal sitte her i fire timer på dette pleddet. Jeg ser på min date for kvelden. Hun er en ny venninne jeg bare har hengt med én gang tidligere. Hun lukter godt. Hun lukter like fresht som pyramiden av neonfarget cotton candy på gulvet foran oss må smake helt for jævlig søtt. Og som en motsetning til kidsa på gulvet, er hun raffinert antrukket i kun svart. Jeg titter ned på mine Air Jordans i sølv. Hun er 15 år yngre enn meg.

Hva skjer i denne forestillingen? Det danses. Ofte i slo-mo. Lydmannen fyrer av *urban music* fra sitt apple-produkt (mac, bærbar). Han dubber all vokal med amatørmessig mumle-rapping/synging. Det går en halvtime. En av danserne tar en slurk iste og lar den renne ned på berget med cotton candy (som brytes ned av væsken). Vi hører små datalyder fra skypechatting. Det røykes weed: tommel- og pekefingeren presses sammen for så å

av Torgny Amdam

legges mot trutmunnen, som i «hei, jeg røyker joint! Let's smoke! I smoke! I smoke good, I smoke roach, I smoke green!» . Denne ikoniske bevegelsen (nok en logo?) forekommer ofte. En av kidsa heller bruspulver fra et bong-lignende glassrør over en pyramide i voks. Tiden går. En annen dypper armene ned i overdimensjonerte reagensrør fylt av neongrønn væske. Tiden går. Atomsfærelyd ... diffust klokkespill, eller er det sirisser? Tiden går. Det skjer ikke en dritt, men det skjer noe hele tiden. Jeg kjeder meg ikke. Mer R&B. To dansere sitter på kne og smeller hver sin nyåpna brusflaske i bakken slik at cola-light spruter opp i ansiktene deres. Et dancehall-horn gjaller krasst i anlegget. Tiden går. Atmosfærelyd, igjen. En fyr ruller seg i hvitt pulver. To jenter gnir seg rundt på gulvet i gelé (Godteri? Hårgele?). De ligger på magen i smørja og hever hvert sitt strake ben. Tiden går. På gulvet ligger også sukkerspinn, bruspulver, brus, iste, fruktjuice. «This is for my my niggas gettin' high on the regular» rapper ASAP Rocky/lydmannen over anlegget.

Et veggmaleri med naivistiske strektgninger utgjør den ene sideveggen. Noen i publikum har blitt invitert til å fargelegge tegningene. Det er *cute*. Jeg merker meg fyren som sitter lent inntil denne veggen, barbeint, i et par slitte Levi's og en oversized t-shirt. Ansiktet hans er avlangt. Han har briller og skulderlangt hår, pistrete og gråspraglet. Tidagers skjegg. Han sitter med bena i kors, fra tid til annen titter han ned i sitt Apple-produkt (ipad). Han følger årvåkent med. Jeg tenker at dette må være regissøren. Mårten Spångberg. Han har en uoppredd seng av et tryne. Forestill deg Langbein som en overvintra hipster. Kan han være femti år? Selv om Spångberg har et slitent ansikt, er det noe våkent og ungt over ham. Han virker fritatt fra stivheten som nådeløst siver inn i kroppen og sinnet til et stakkars menneske mellom førti og femti. Han har hengt oppi klubben i decennier. Og jeg tenker at han har sett flere generasjoner av unge mennesker komme og gå: De kom som nysgjerrige kulturkids og gikk som vordende borgerlighetsmaskiner. Mens Spångberg bare kjørte på, spekulerer jeg. Han ga seg aldri. But in English: He never sold out. Han fortsatte å være ung og nysgjerrig. Han fortsatte å feste. Han fortsatte å gå på konserter og utstillingsåpninger. Han fortsatte å lese teori og knulle kule mennesker i tjuåra. Han fortsatte å gå på hjelpeløse nachspiel og flau filmvisninger. Han sluttet aldri å undre seg over

La Substance (but in English)

Foto: Charles Roussel

teatret. Han har ennå ikke omfavnet sine sannheter som regissør, han er fortsatt et åpent sår, slik unge mennesker er det. Slik sanne kunstnere er det. Han sluttet aldri å fordype seg i vestens popkultur eller filosofiske kanon. Han sluttet aldri å leve ut alt dette – som søkende og ambivalent. Det er ganske hardcore. Og nå sitter han der borte, som en del av denne forestillingen, lent inntil den naivistiske veggen. En gammalmannhipster med en uoppredd barneseng i trynet. Spångberg chatter på sin ipad mens hans kid-entourage iscenesetter ting. Kan det være hans tanker, traumer og ambisjoner de spiller ut? Han må ha tatt masse, masse drugs opp igjennom årene, spekulerer jeg. Jeg mener, se på ham. Se på det trynet. Og se på hele stykket. Den eiendommelige scenografien. De perfekte kidsa. Ingen klarer å lage noe så gjennomført uten å ha levd ut en form for narkomani. Jeg ser på danserne og undrer meg over deres psydelisk-prosaiske gjøremål, deres logo-layered streetwear strut, deres slo-mo-reefer-groupsex-dans. Alle disse tingene kommer ikke fra å ha vært en flink gutt på regilinja på teaterskolen. Alle disse tingene kommer fra smerte. Spångbergs smerte. Som også er min smerte. Melankoli skrider frem i meg, lava-aktig. Hvorfor? Er det fordi decenniene med levd liv pakkes inn i en funny-fenomenologisk fire timers ramme? 80-90-00-10... Hva faen vet man egentlig om å være ung? Og hvordan henger dette sammen med forskjellige tidsånder? Eller bare *tid*? Og *ånd*? But in Spanglish: *Hombre, what the fuck U know about getting older?*

I dag leste jeg en kronikk på vg.no – «LSD kan være sunt - og et forbud er absurd» – ført i pennen av en nevromedisinsk forsker fra NTNU. Det står blant annet at «I høye doser, kan LSD gjøre deg forvirret og konfrontere deg med skremmende aspekter ved deg selv og verden. Men det er ikke farlig å bli redd. Mange finner det nyttig å møte frykt man har unngått i årevis.» På senga i morges leste jeg på instagram, under en booty-jente (5 K followers) sitt bilde av seg selv og hunden sin:

So the truth is I smoke a lot of weed. Yesterday, I was smoking a bowl in bed with my dog #ladymorganofthewolfden and she started having a seizure. I want to make it clear that I was NOT blowing smoke anywhere near her face, however according to the vet, exposure is exposure. Morgan, like all dogs, relies on her sense of smell more than any other and it makes her more sensitive to airborne toxins. Now, I've had her for 2 years and smoke daily and she has never had a reaction like this, but the vet is fairly certain that the toxicity of marijuana to dogs was the cause and I can't help but agree, even though it had never been a problem before. I know everyone wants to dismiss weed as «natural and safe» but our pets rely on us to make sound decisions on their behalf. I am not here to preach to anyone, I am here to say that after a 24 hour stay at an emergency vet and a fear of actually losing my dog, I am making the conscious decision to cut back on my smoking and never do it in the same room (or even apartment) as my pooch ever again. I'm so glad she's home and safe and I hope that other people can save themselves the anguish of hurting their pups accidentally, as I did. Please share with your friends so we can be advocates for animals. They need us. Welcome home, baby girl. I love you.

Jeg har lagt meg litt på ryggen. Hakke peiling på hvor langt inn i forestillingen vi er. Merkelig nok bryr jeg meg ikke. En kompis hvisker meg plutselig i øret om jeg vil ha en øl? Jeg hvisker spontant tilbake at «dette er det mest elegiske oppgjøret med drugs jeg noensinne har sett!». Jeg tenker tilbake på nittitalet, da MDMA het «e». E på nittitalet var som kokain på syttitalet – det var ikke farlig. Men så skulle e-kidsa etterhvert begynne å føre voksne liv, samtidig som de fikk senvirkningene rett i fleisen. Og noen hadde allerede begynt å skyte heroin for å komme ned. Og det var det. Nittitalet! Da det fantes sellout dance og undergound raves. Hva er sellout i dag? Ingen ting. Fordi alle har solgt ut. You Only Live Once, remeber? Det finnes ingen konsekvenser. Ingen bad trip. Ingen nedtur. Ingen abstinenser. Jeg titter ned på de boxfreshe sølv-Jordans'a mine. Jeg husker sølvdunjakkene på 90-tallet. Jeg husker raveparty-flyere med fremtidsromantisk space-estetikk (molekylær kjemi, saturn, fleinsopp). Jeg husker undergrunnsfestene i Gamlebyen, Kvadraturen, Josefines gate, Galleri Oslo, under Sandaker Senter, under pulehotellet på Beverly Boulevard, i den nedlagte pizzasjappa i Santa Monica, i

den forhenstående blikkenslagerbula i London, i skogen utenfor Stockholm. Jeg husker det alltid fantes en jente iført tenniskjole, platåsko og parykk. Full av e eller LSD. Politiet var alltid en trussel. De ødela festene og brøt opp konsertene. Ødela for skatenerne. Da politiet kom ble opplevelsen av fokus og flow ødelagt. Politiet drepte erfaringen av tidens ikke-eksistens. *La substance, but in English* kommer i motsatt ærend: vi geleides sakte frem mot et tidsoppehevelsens punkt – et hallusinatorisk zen. Jeg får samme følelse som da jeg så Béla Tarrs syv timer lange film *Satantango*. Å glemme tiden ... som om det ligger en slags selvomsorg i glemselen. Man er endelig tilstede i seg selv. Man er endelig blitt dus med tidens nådeløse fremmadstorming. Tiden betyr ingen ting nå. Derfor betyr den alt. Speaking of film: Hvis *Spring Breakers* er oppdatert Godard, er *La substance, but in English* oppdatert Tarkovskij.

Musikmessig går det i R&B fra nullnull og titallet, med noen avstikkere til sent nittital. I motsetning til rock, er R&B moderne musikk. Rock er den trygge Pappaens musikk. R&B er den uregjerlige tenåringsdatterens musikk. Vil man finne ut av samtiden, hører man ikke på rock. Man danser til R&B. Man setter kroppen og tankene i spill med denne modernitetens auditive spydspiss. Det låter episk. Banalt. Rått. Fett. Låter kuttes for tidlig. Låter repeteres. Musikken spriker fra det hjelpeløse (*Young Lean*) til det knallsterke (*Umbrella*). Miley Cyrus er «in da club high on purp with some shades on» og jeg skuer utover kulturpublikummet, all middleclass, all white, og jeg ser tilbake på de hvite danserne. Og jeg tenker på det hvite Amerikas lefling med, og opprettholdelse av, det sorte amerikans mulige vei ut av fattigdom: karikert gangsterkultur. Og jeg tenker på den sorte, amerikanske street-mannen/kvinnen som marked... Som logo. *High on 'purp. Lifted. Turnt*. This is big buisness. Kapitale forhandlinger på tvers av klasser, raser og nasjoner. Det sorte gate-amerika bejaer kapitalismen på en ærlig måte. «My fingas they itchin' for that paper», som Future/lydmannen rapper i anlegget. Afroamerikanske guttedrømmer går gjerne via drugs, rap eller basketball. Mange drømmer stilnes med tiden. Lik tusenvis av fremtidsdrømmer som stilnes i middelhavet årlig, når desperate afrikanske menn drukner på vei mot Europa. Hvor mange av disse digga rap? Slik jeg digger rap? Opptil flere, vil jeg anta. Spørsmålet er ikke hvor jeg var da «Brå brakk staven». Eller da «Magic Johnson fikk HIV», eller da «Twin Towers falt». Spørsmålet er: Hvor var jeg da en sort rapper hadde på seg en Helly Hansen-jakke for første gang? Og var jeg stein da? Eventuelt: Hva gjorde jeg sist en afrikansk migrant måtte innse at han kommer til å dø ved drukning?

Vi luller inn i låta *I'm Single* av Lil Wayne. Den spilles sikkert syv ganger etter hverandre. Jeg titter bort på den eurosentrisk utseende lydmannen og lytter til hans amatørmessige mumle-

rapping: «I aint trippin' on nothing, I'm sippin' on something, and my homeboy say he got a bad bitch for me tonight.». Jeg sniklukker på håret til den nye venninna mi som nå har lagt seg ned på magen. Jeg tenker at det er nettopp dette jeg trenger: å bare ligge her og høre denne låta gang etter gang etter gang og glane på dette metafysiske houseparty'et. For å få lov til å undre meg. For å gi tankene nok tid. For å komme under huden på låta. Under huden på denne teaterforestillingen. Under huden på meg selv, men *på engelsk*. Under huden på den nye venninna mi (ikke singel). Under huden på Lil Wayne (singel), under huden på dette publikummet, under huden på den rappende euro-lydmannen, under huden på det sorte Amerika. But in Scandish. Under huden på *alt dette* samtidig. Jeg lukker øynene, og jeg tenker: Vi er alle like patetiske. Vi er alle like lengtende! Vi er alle like gloriøse! Vi er «bare» mennesker. Humanisme puster i meg. En ny låt spilles over anlegget. Den er enda blåere, saktere og steinere enn I'm single. «I can fuck you all the time ... Pussy for breakfast ... My dick is a pen, it's written all over her face». Kidsa danser trist og vakkert på gulvet foran oss. Sakte, sakte ... Dette er Beckett dradd baklengs via skjortekragen inn på et rave gone really, *really* bad. Er alle døende? Er danserne allerede i dødsriket? *I can fuck you all the time* ... Milelang, bister klang på hvert skarptrommeslag ... ikke mye annet som skjer i det nakne lydbildet. Ikke mye mer som kan høres i dette samtidens gravkammer. Danserne fryser alle bevegelser.

Det prates og drikkes i foajeen etter forestillingen. Jeg kommer i en kort passiar med regissør Mårten Spångberg, og han sier noe sånt som at «jeg har ikke noe særlig å si om stykket utover at mange opplever det som en forsterker». Danserne henger rundt i sivile klær. Et pizzabud smeller tjue pizzaer på bordet. Jeg kommer i snakk med en av danserne, viser henne noen bilder jeg tok av henne i løpet av forestillingen. Poster det ene bildet på instagram og adder henne som venn. Hun adder meg ikke tilbake, men regrammer bildet. (How's that for relasjonell estetikk?). Litt stjernerøykker hører med etter en fire timers kraftperformance. Etter fire timers amplifisert elegi. But in Spånghlish.

—
Forestillingen *La Substance, but in English* av Mårten Spångberg ble vist på Black Box teater 27. og 28. september 2014.

Mårten Spångberg (SE): Natten

Mårten Spångbergs forestilling *La Substance but in English* hadde premiere på MoMa PS1 i New York og besøkte Black Box teater høsten 2014. Den kritikerroste forestillingen ble nominert til Natt&Dags Oslopris for beste scenekunst. Under Oslo Internasjonale Teaterfestival 2015 viste han forestillingen *The Internet*. Nå er han tilbake med sin nye produksjon *Natten*.

3.-4. juni
kl. 23.30
Store scene

Natten is the new work by Mårten Spångberg following in the wake of *La Substance, but in English* and *The Internet*. This time a crew of nine embark on a journey into the dark, bringing the audience with them into an abstract eternity where the abyss of emptiness come to life awakening the ghosts of presence, the hollowness of decay and erupts in frozen cascades of enigmatic beauty.

Av og med: Tamara Alegre, Simon Asencio, Linda Blomqvist, Louise Dahl, Emma Daniel, Hana Lee Erdman, Adriano Wilfert Jensen, Mårten Spångberg, Else Tuvemyr og Marika Troii.
I samarbeid med: XING Bologna, Kunsten Festival Des Arts Brussels, Black Box teater Oslo, Santarcangelo Festival, MDT Stockholm. **Støttet av:** PAF St. Erme, The Swedish Arts Grants Committee, The Swedish Art Coucil.

Sometimes it is as if the dark is extra much there. As if everything just goes black and disappear, blackout though one is still awake. But sometimes it's like, you know, when darkness isn't still. Like immobile. That's totally nice like, but shit scary, when the night like bubbles a little or the abyss starts to move. You don't want to know what it is or something. Not me, no way - but it's like fascinating to think about that the creatures of the night are way more than those of the light. Sometimes one would want to get to know them all, or like go for dinner with them, but then that's just the end of their belonging to the night. It is the night that is real, the day is just reflections. That is why one thinks of really heavy stuff then. Or laugh hysterically to keep the dark away. The day is associated with life, it is at night that one exists, for the night is not death - it exists and is more, much more than life. Time and light live together. One can always use time as protection. It after all differentiates things. In the dark time isn't standing still, it doesn't cease, it only like slips away and disappears as if it never was. For in the deepest obscurity there is neither then or later, there is only now and all the time.

There is a virus that makes one experience amnesia at every moment again and again, then it is now eternally - until one dies. There are other viruses too, one that is that the shadows no longer disappear when you put on the light, or the sun comes out. The sun comes out, but the shadows are still there. When darkness lives its own life. In Caravaggio's paintings, it's always the black areas that shine. It is in the luminous absence of light that Artaud finds his cruelty, and it's by boiling to a uniform black matter that "nigredo" turns towards itself, illuminated. Precisely, the dark night of the soul, when an individual confronts the shadow within.

Monsters and so are good to have in order to escape the horrifying experience that inner darkness is the same as outer and sometimes, which is the worst, when you don't know where the one ends and so.

The night is long. There's no blood or corpses, body parts or bones. It is long, it is when horror opens its dark eyes, and let's you experience its endless void. Overwhelmingly tranquil, a motionless sleep from which there is no escape. A reverie that entangles you in putrefaction. Six or so hours and shit dark, not like the light is off, or a bit depressed it's more like a journey into the darkest, but no psychology. It's pretty formal and massively dance, but often kind of slow and like it isn't visible or materializes without structure. The day is divided the night is one. The darkness dissolves structures, everything becomes like smoke, distorted and dissolved. A bit like roots firmly with-

out soil. There are people there but one doesn't know whom, there's someone there but maybe just a movement. Five orange pips in an envelope. There is something there, but perhaps just a mirror-image, a body without anchoring that appears as an opacity darker than darkness itself. Not just any darkness but darkness itself. Time does not stand still, it's waiting between motion and standing, as if it were too hot, too unbearably hot for anything to happen at all. Black mirror. An abandoned blankness – that totally sounded like a cliché, but it is lovely with romantic noir. No feelings or so, an emotionless evil – cold as Robert Pattinson – even a raven – but hell no fangs or a man with a scythe – fuck that. Not the dead but that which don't have life, but still is. Open eyes. Someone besides whispers, beyond what can be sane. And delicate music – loud noises, too – and singing. Someone has something in her mouth, costumes fall. That which is when nothing is visible, that which isn't visible even though someone turned on the light. And everyone waits.

Plants can no longer be distinguished from animals, insects identical with rose petals that adorn a bush. And then, farther inside, plants confused with stones. Stones look like flames or brains, stalactites reminiscent of female breasts, tapestries adorned with figures. Darkness is not merely the absence of light. White cold skin, moist with sweat. Repetition without order. Fear. While light is vacated by the objects' materiality, darkness is filled. It touches the individual directly, envelops her, penetrates him, even passes through. The ego is permeable for darkness while it is not so for light. The night expire the mimetic.

It's a new dance piece or something called Natten, though that's just what it's called. It's known as something else, and what it's known as isn't its name.

Dance exists without us. Moving towards or away from us indifferent. The non-directional harbors horror and the night, nigredo, is not performative. It moves without subject, its dreadfulness is mirrored in its indifference, its absolute potentiality.

All the pieces are one, as in One, the night is also the one and indivisible – there's no composition only textures. Intuition is darkness's reasoning. Zone-out, as if there was no frame either, but blackness has its own creatures, illuminated by its impenetrable beauty. You know like music from Iceland or something.

++ Pluss pluss

23. februar
31. mai

++ er et kunstartangement i foajeen på Black Box teater.
++ betyr intet mindre enn Black Box teater pluss pluss,
– en ekstensjon av det yrende scenekunstmiljøet som huset
allerede rommer. Det blir satset på et bredt kunstnerisk
uttrykk med både etablerte og uetablerte kunstnere.
++ er et møtested hvor publikum og kunstnere kan la seg
inspirere av hverandre.

Kuratert av Runa Borch Skolseg og Sigrid Bendz.

Rampelysfestivalen

6.–13. mai

Rampelysfestivalen er en egen teaterfestival for og med barn og ungdom, og er Norges største av sitt slag. Her kan publikum oppleve et mangfold av hva scenekunst for og med barn og unge kan være.

Oslo teatersenter er arrangør av festivalen, og står for en tilnærming der barn og unge får formidlet og fremvist sin scenekunst under profesjonelle rammer. Målet for Rampelys-festivalen er å skape en møteplass for barn og unges kultur-uttrykk, og å være en visningsarena hvor levende dramatik, for og med barn og unge, er i fokus. Tema for Rampelys-festivalen 2016 er «Barn og unge som skapende kunstnere». Dette vil reflekteres i alt arbeidet rundt festivalen, både med forestillinger og andre arrangementer.

For mer informasjon: www.osloteatersenter.no.

Billetter til Black Box teater billettservice.no

Billetter kan kjøpes på billettservice.no, telefon 815 33 133, Posten, Narvesen og 7-eleven, eller i teatrets billettluke én time før forestillingsstart.

Telefon billettluke: 23 40 77 79

Er du under 25 år koster alle forestillinger kun kr. 100.

Gavekort (kr. 225) kjøpes på billettservice.no og kan benyttes på samtlige forestillinger. Skal du benytte gavekortet kan du reservere billetter på: billett@blackbox.no.

Black Box teater
Marstrandgata 8, 0566 Oslo
Telefon: 23 40 77 70
E-post: blackbox@blackbox.no

facebook.com/blackboxteater
#blackboxteater
@blackboxteater
blackbox.no

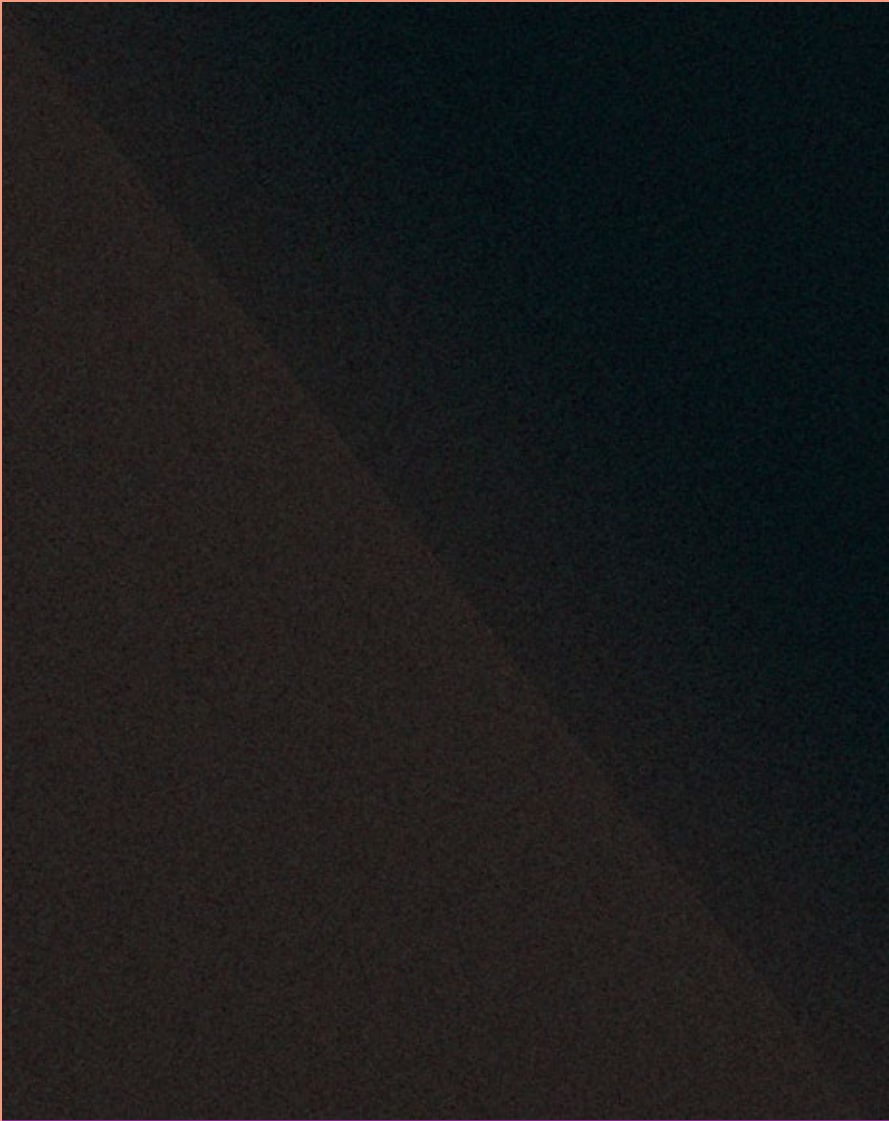
Ansvarlig utgiver:
Jon Refsdal Moe
Redaksjon: Sara Wegge,
Jon Refsdal Moe
Design: Peder Bernhardt
Forsidefoto: Kjell Ruben Strøm
Trykk: Nilz & Otto
Opplag: 1500
© Black Box teater 2016

Oslo kommune

Black Box teater

Oslo 1985

Mårten Spångberg (SE); Natten

